

Haverod vagy barátod?

DIÁKMELLÉKLET

D1 – Feladat a kiscsoportnak

Válasszatok ki egy konfliktushelyzetet az alábbiak közül!

Egy osztálytársad kölcsönkéri kedvenc tárgyadat (legkedvesebb könyvedet, azt a CD-t, amit most hozott neked a szülőd külföldről, a születésnapodra kapott pólódat). Nem szeretnéd odaadni neki.

Családi program kellős közepén a legjobb barátod kétségbeesetten telefonál, hogy azonnal beszélni akar veled, mert komoly problémája van. A szüleid nagyon megharagudnának, ha most elmennél.

Egy olyan társad, akit az osztályban senki sem szeret, a segítségedet kéri egy tanulási problémája megoldásában. A legjobb barátod közli veled, hogy ha szóba állsz ezzel a gyerekkel, ő soha többé nem barátkozik veled.

Észreveszed, hogy a legjobb barátod elemeli egy társatok pénztárcáját. Megkér, hogy ne szőlj senkinek, mert nagy szüksége van a pénzre. Csak te láttad, hogy mit csinál, senki sem jön rá a dologra, ha te nem teszed szóvá.

Képzeljétek el a párbeszédet a barátok között! Hogyan tudjátok megoldani a problémát úgy, hogy ne szakadjon meg a kapcsolat?

Készüljétek fel a lehetséges párbeszéd szerepjátékban történő előadására!

D2 – Szerepkártyák

A szereplő, akinek problémája van:

Vendég vagy egy osztálytársad születésnap buliján. Ahogy zajlanak az események, egyre inkább úgy érzed, hogy ez nem a te társaságod, szeretnél valahogy eljönni. Azon töröd a fejed, hogy tehetnéd ezt meg anélkül, hogy megsértsd a többieket. Ekkor meglátod a legjobb haverodat, és arra gondolsz, hátha ő segít. Odamész hozzá.

B szereplő, akit megszólítanak:

Vendég vagy egy osztálytársad születésnap buliján. A hangulat egyre jobb, éppen kezdesz feloldódni. A legutóbbi hasonló alkalom elég lehangoló volt, valahogy senki nem tudta igazán jól érezni magát. Most viszont az egyik fiú hozott egy új CD-t, amit együtt hallgattok, és nagyon élvezed. Ekkor jön oda hozzád a legjobb haverod.

C szereplő, a megfigyelő:

Egy születésnapi bulin az egyik meghívott nem érzi jól magát. Szeretne elmenni, de nem akar se egyedül maradni, se senkit megbántani. Arra gondol, hogy megkéri egyik barátját, segítse ki ebből a kellemetlen helyzetből. Figyeld meg, hogy mindketten pontosan megfogalmazzák-e a problémájukat, és azt, hogy kölcsönösen jó megoldást tudnak-e kialakítani. Készülj fel arra, hogy a véleményedet el tudd majd mondani a másik két szereplőnek.

D3 – William Shakespeare: Rómeó és Júlia

(Részlet: harmadik felvonás, első szín)

Benvolio:

Fejemet rá, ez Capulet!

Mercutio:

Fütyülök rá, ha Capulet!

Tybalt:

Gyertek nyomomban: megszólítom őket. – Á, jó napot! Egy szóra, szép urak!

Mercutio:

Egy szóra? Mondd legalább, hogy egy asszóra!

Tybalt:

Arra is kiállok, ha okot adsz rá.

Mercutio:

Neked nem adok semmit, szerezz magadnak.

Tybalt:

Mercutio, te egy nótát fújsz Rómeóval!

Mercutio:

Egy nótát fújok? Hát malacbandának nézel te bennünket? Jól van! Majd hallasz mindjárt csontzenét! [*Kardot ránt.*] Ehol a szerszámom!

Táncolsz te még úgy, ahogy én fütyülök – azt a fűzfánfütyülő mindenit!

Benvolio:

Itt nyílt utcán vagyunk; keressetek

Egy eldugott helyet, vagy értsetek szót

Hideg fejjel sérelmetek felől.

Legjobb, ha szétoszlunk: mindenki ránk néz.

Mercutio:

Hadd nézzenek: azért van két szemük!

Én nem tágítok senki szép szeméért.

[*Jön Romeo*]

Tybalt:

Te menj békével: *ott* az én legényem!

Mercutio:

Tán felfogadtad, hogy nyomodba járjon?

De hisz nyomodban is lesz, majd ha futnál!

Elválik akkor, ki milyen legény!

Tybalt:

Én úgy szeretlek téged, Romeo,
Csak egy néven becézhetlek: te rongy!

Romeo:

Okom van, hogy szeresselek, Tybalt,
S ez ok kioltja haragom tüzét,
Akárhogy szítod. Rongy én nem vagyok.
Látom, nem ismersz. Jobb, ha búcsúzunk.

Tybalt:

Azért a sértésért még megfizetsz!
Fordulj meg, tacszó, húzd ki kardodat!

Romeo:

Az nem igaz, hogy megsértettelek.
Jobban szeretlek, mint képzelni bírod,
Amíg nem tudod, hogy mért szeretlek.
Jó Capulet – drágább e név nekem
Sajátomnál is – békülj szívedben!

Mercutio:

Alázkodás felel gyalázkodásra?
*Alla stoccata!*¹ Majd beszél a kard! [*Kardot ránt*]
Patkányölő kandúr² – no jösszte, jösszte.

Tybalt:

Te mit akarsz tőlem, Mercutio?

Mercutio:

Semmit, semmit, derék Kacor király, csak kilenc életed közül az egyiket. De ha ilyen nyájas leszel: szép sorjában kicsépelem belőled a többi nyolcat is. Húzd ki a vaskód, míg rád nem húzok!

Tybalt:

Állok elébe! [*Kardot ránt*]

Romeo:

Tedd vissza kardod, jó Mercutio!

Mercutio:

Hadd látom azt a híres passadót!
[*Vívna*]

Romeo:

Segíts, Benvolio! Üssük le kardjuk!
Urak, gyalázat ránk... hagyjátok abba!
Mercutio, Tybalt! A hercegünk
Nem tűr a város utcáin csatát!
Állj meg Tybalt! Mercutio!

Mercutio:

Talált!

[*Tybalt és kísérői el*]

Pokolra ezt a két famíliát!

Végem – s elvitte szárazon?

¹ Vívási műszó: kardra, vagy elő a tőrrel!

² *Patkányölő kandúr*: az angol népmesékben és a középkori rókaragényben (*Reynald the Fox*) a macskahercegnek, a csizmás kandúrnak Tybert vagy Tybalt a neve. Az angol közmondás szerint a macskának kilenc élete van, agyonverni is alig lehet.

Benvolio:

Seb ért?

Mercutio:

Csak macskakarmolás; de épp elég lesz.

Apródom hol van? – Hé, fiú, seborvost!

Romeo:

Nyugodj meg pajtás, nem lehet komoly seb.

Mercutio:

Nem hát: nem olyan mély, mint egy kút, nem olyan tág, mint a dóm kapuja, de azért megjárja. Holnaptól minden titkodat rám bízhatod: hallgatók, mint a sír. Jól meglékeltek, esküszöm. – Pokolra mind a két famíliát! – A szentségit, hogy egy kutya, egy macska, egy patkány, egy pocok karmolja az embert halálra! Egy bohóc, egy pöffeszkedő pupák, aki könyvből biflázza a vívás tudományát! – Te meg mi az ördögnek ugrottál közénk? Hónod alatt nyúlt át a kardja!

Romeo:

Én jót akartam.

Mercutio:

Benvoliom, egy házba támogass be

Elájulok ... Pokolba a családjuk!

Mert ők ketten férges koncául, ők

Ezt megkaptam ... Pokolra mind!

[Mercutio és Benvolio el]

Romeo:

Egy nemes úr, a herceg rokona,

Legjobb barátom, végzetes sebet kap –

Csak énmiattam! Híremen gyalázat,

Hogy eltúrtem Tybalt szitkát – Tybaltét,

Ki sógorom lett! ... Édes Júliám,

Tündér bájod meglágyította szívem,

És élet vette szeplőtlen vasamnak.

Benvolio:

Jaj, Romeo! Mercutiónk oda!

Felhőkbe vágyott fényes szelleme,

Korán utálta meg e föld sarát.

Romeo:

E gyász sok órám gyászba vonja még;

Ez itt a kezdet csak, de vár a vég.

[Tybalt visszatér]

Benvolio:

Jön már a vérszomjas Tybalt – amott!

Romeo:

Él és ujjong! S Mercutio halott!

Pusztulj szívemből, halvérű szelídség:

Te légy vezérem, lángszemű harag! –

Tybalt! Ha kölcsön adtad is neved,

Most megkapod: <Te rongy!> – Utat nyitott

Fejünk felett a holt Mercutio,

S elvárja tőled, hogy nyomába lépj.

Vagy te, vagy én, vagy mindketten követjük.

D4 – A te döntésed!

Keress magadnak párt az osztályból, akivel együtt fogjátok megoldani a feladatot! Válasszatok ki egyet az alábbi állítások közül, és fogalmazzátok meg egy bekezdésnyi (100–150 szó) terjedelemben, hogy miért értetek vele egyet vagy miért nem. Teljes megegyezésre kell jutnotok egymás közt!

Gondoljatok arra, hogy az sem mindegy, hogyan tudjátok megvitatni, egyeztetni a szempontjaitokat!

VÁLASSZATOK EGY ÁLLÍTÁST AZ ALÁBBIK KÖZÜL!

Újra be kellene vezetni a kötelező egyenruha-viseletet az iskolákban!

A szociális gondoskodás és intézkedések semmit nem javítanak a szegénység, és a koldulás felszámolásában.

El kellene törölni az iskolakötelezettséget, ne a törvény kényszerítsen az iskolába járásra!

Elfogadható, ha egy csoporton belül nyomást gyakorolnak az emberekre, hogy „bizonyos dolgokat” megtegyenek annak érdekében, hogy a csoport tagjai maradjanak.

A dohányzás tilalmát le kellene engedni tizenhat éves korra!